De raad van de gemeente Staphorst;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 7 oktober 2025;

gelet op:
- artikel 255 van de Gemeentewet,
- artikel 26 van de Invorderingswet 1990,
- de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990 en de
- Regeling kwijtschelding belastingen medeoverheden;

overwegende dat het gewenst is om nadere regels vast te stellen voor het verlenen van kwijtschelding van gemeentelijke belastingen;

B E S L U I T:

vast te stellen de:

Verordening kwijtschelding van gemeentelijke belastingen Staphorst 2026

Artikel 1 Kwijtschelding

1. De gemeente verleent kwijtschelding voor belastingaanslagen:
   a. afvalstoffenheffing, voor zover dit betreft de belasting die volgens artikel 5, tweede lid, van de “Verordening afvalstoffenheffing 2026”, of zoals dit besluit later wordt gewijzigd dan wel vervangen, wordt geheven;
   b. rioolheffing;
   c. onroerendezaakbelastingen, voor zover dit betreft de belasting die wordt geheven volgens het tarief van de eigenarenbelasting voor woningen.
2. Behoudens het in artikel 2 bepaalde wordt van alle overige geheven belastingen, rechten en heffingen, door de gemeente geen kwijtschelding verleend.

Artikel 2 Beperkte kwijtschelding

Van de belastingaanslagen als bedoeld in artikel 5, derde lid, van de “Verordening afvalstoffenheffing 2026”, of zoals deze verordening later wordt gewijzigd of vervangen, wordt door de gemeente kwijtschelding verleend voor het bedrag dat voor ten hoogste zes ledigingen van restafval van 240 liter wordt geheven.

Artikel 3 Berekeningswijze kosten van bestaan

1. Bij de kwijtschelding wordt in afwijking van artikel 16, eerste en tweede lid, van de “Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990” het percentage voor de berekening van de kosten van bestaan gesteld op 100%.
2. Onverminderd het bepaalde in het eerste lid wordt overeenkomstig artikel 3 van de “Regeling kwijtschelding belastingen medeoverheden” voor de vaststelling van de kosten van bestaan van pensioengerechtigden in plaats van de bijstandsnorm het netto-ouderdomspensioen gehanteerd.

Artikel 4 Netto kosten kinderopvang

Als uitgaven als bedoeld in artikel 15, eerste lid, van de "Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990" worden mede in aanmerking genomen de in artikel 28, derde lid, van genoemde regeling bedoelde netto kosten van kinderopvang.

Artikel 5 Extra toegestane financiële middelen

In afwijking van artikel 12, tweede lid, onderdeel d, van de "Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990" wordt het totale bedrag aan financiële middelen, bedoeld in dat onderdeel, verhoogd met:

a. € 2.000,- voor de belastingschuldige en zijn echtgenoot;
b. 75% van het bedrag genoemd onder a., voor een alleenstaande, en
c. 90% van het bedrag genoemd onder a., voor een alleenstaande ouder.

Artikel 6 Kwijtschelding aan ondernemers (natuurlijke personen)

Met inachtneming van het overigens in deze verordening bepaalde, wordt een verzoek om kwijtschelding van gemeentelijke belastingen, rechten en heffingen die geen verband houden met de uitoefening van het bedrijf of beroep, van een natuurlijk persoon die een bedrijf of zelfstandig beroep uitoefent, behandeld volgens de bepalingen van hoofdstuk II, afdelingen 1, 2 en 5 van de "Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990".

Artikel 7 Intrekking

De "Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen Staphorst 2023" van 17 januari 2023 wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 8 genoemde datum.

Artikel 8 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking met ingang van 1 januari 2026.

Artikel 9 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: "Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen Staphorst 2026".

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Staphorst van 11 november 2025.

Voorzitter,

Griffier,

TOELICHTING BIJ DE
"VERORDENING KWIJTSCHELDING GEMEENTELIJKE BELASTINGEN STAPHORST 2026"

1 Wet- en regelgeving bij gemeentelijk kwijtscheldingsbeleid

1.1. Vindplaatsen wet- en regelgeving

Bij de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen zijn, naast deze verordening, mede de volgende wettelijke bepalingen en regelingen van toepassing:

- artikel 26 van de Invorderingswet 1990;
- hoofdstuk I en II van de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990 (hierna: de Uitvoeringsregeling);
- de Regeling kwijtschelding belastingen medeoverheden;
- artikel 255 van de Gemeentewet.

Een nadere toelichting op de uitvoering van de kwijtschelding is opgenomen in de Leidraad Invordering 2008 (hierna; de rijksleidraad). Gemeenten zijn niet aan deze rijksleidraad gebonden, maar kunnen hun eigen beleidsregels vaststellen. Bij de uitvoering van de invordering van gemeentelijke belastingen (w.o. het verlenen van kwijtschelding) wordt in Staphorst de rijksleidraad gevolgd, in samenhang met de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990.

1.2. Mogelijkheden gemeentelijk kwijtscheldingsbeleid

Artikel 255 van de Gemeentewet regelt de mogelijkheid voor gemeenten om kwijtschelding van belastingen te verlenen. Dit is echter geen verplichting maar een bevoegdheid. De Invorderingswet 1990 zegt namelijk dat gehele of gedeeltelijke kwijtschelding *kan* worden verleend aan een belastingschuldige die zijn belastingaanslag of een deel daarvan niet anders dan met buitengewoon bezwaar kan betalen.

Bij het verlenen van kwijtschelding is de Uitvoeringsregeling leidend. In deze regeling staan regels over hoe het verzoek om kwijtschelding getoetst moet worden en hoe de hoogte van het netto-besteedbare inkomen of van het vermogen van een belastingschuldige moet worden bepaald. Slechts onder bepaalde voorwaarden en omstandigheden mag door gemeenten van deze regels worden afgeweken.

1.3. Strakkere of ruimere kwijtschelding

Gemeenten mogen binnen beperkte marges afwijkende (lees: ruimere) regels vaststellen. Hiervan wordt ook in de gemeente Staphorst gebruikgemaakt. Deze afwijkende regels maken deel uit van deze verordening. Op grond van artikel 255 van de Gemeentewet kan de raad ook bepalen dat in het geheel geen dan wel gedeeltelijk kwijtschelding wordt verleend. Dit kan per belastingsoort verschillen. Het maken van deze keuzes behoort tot beleidsvrijheid van de gemeenteraad.

Gemeenten hebben een aantal mogelijkheden om af te wijken van de rijksregels. Zij mogen voor elke belastingsoort bepalen of zij voor een belastingsoort:

a. in het geheel geen kwijtschelding verleent;
b. slechts gedeeltelijk kwijtschelding verlenen, bijvoorbeeld door kwijtschelding alleen voor een bepaald gedeelte van de aanslag te verlenen en niet voor het gehele aanslagbedrag;
c. kiest voor het ruimer verlenen van kwijtschelding dan de rijksregels toestaan, bijvoorbeeld door bij de berekening van de kosten van bestaan een hoger percentage te hanteren.

De marge waarin door de gemeenteraad tot verruiming kan besluiten is wel begrensd in de Regeling kwijtschelding belastingen medeoverheden. Waar in de gemeente Staphorst afwijkende regels worden gehanteerd zijn deze in deze verordening vastgelegd. Als een ruimere toepassing mogelijk is, wordt in de gemeente Staphorst steeds gekozen voor de meest ruime variant.

1.4. De vorm van de plaatselijke regelgeving van de kwijtschelding
Het raadsbesluit dat de kwijtschelding regelt, is vormvrij. In de praktijk komen er twee varianten voor. In de eerste variant kan de gemeenteraad ervoor kiezen om de afwijkende kwijtscheldingsregels in elke belastingverordening afzonderlijk op te nemen. Die afwijkende regels hebben dan slechts betrekking op de verordening waarin zij zijn opgenomen. In de gemeente Staphorst is de keuze gemaakt voor de tweede variant die inhoudt dat alle regels die op de kwijtschelding betrekking hebben, in één afzonderlijke verordening voorkomen. Dit geeft het voordeel dat deze regels maar op één plaats geregeld hoeven te worden. Door deze keuze ontbreken in de verschillende belastingverordeningen regels over de kwijtschelding.

1.5. Het verloop van de procedure
Heeft de gemeenteraad het verlenen van kwijtschelding voor één of meer belastingen mogelijk gemaakt, dan is de invorderingsambtenaar van de gemeente het aangewezen bestuursorgaan dat op deze verzoeken beslist. Gedurende de periode dat een verzoek in behandeling is, wordt aan de verzoeker voor het betreffende aanslagbiljet automatisch uitstel van betaling verleend. Als de belastingschuldige een machtiging voor automatische incasso heeft afgegeven, dan stopt na de indiening van het verzoek het incasseren van de maandelijkse termijnen.

Beslissingen van de invorderingsambtenaar zijn vatbaar voor administratief beroep. Het college van burgemeester en wethouders beslist op dergelijke beroepschriften. Hoewel de naam van deze procedure misschien anders doet vermoeden, is dit geen uitgebreide procedure van “vol bezwaar of beroep”. Tijdens de behandeling van het administratief beroep wordt slechts de eerdere berekening die bij de afhandeling van het verzoek was gemaakt weer opnieuw gedaan, zodat hiermee gecontroleerd wordt of die eerdere berekening juist is uitgevoerd. Door de zorgvuldige wijze waarop kwijtscheldingsverzoeken worden afgehandeld, leidt dit in de praktijk in de regel niet tot een andere beslissing. Heeft de belastingschuldige met de indiening van zijn beroepschrift alsnog alle eerder gevraagde informatie over inkomen of toeslagen verstrekt, dan leidt dit vaak tot het alsnog verlenen van kwijtschelding.

Tegen een besluit dat op een administratief beroep is genomen, staat geen verdere rechtsbescherming meer open. Dit gebeurt met het oog op de doorlooptijd van dergelijke procedures die een behoorlijke vertraging van de betaling van een belastingaanslag kunnen betekenen. Als na het doorlopen van alle procedures de belastingaanslag nog moet worden voldaan, dan moet de belastingschuldige alsnog een behoorlijk bedrag aftikken, terwijl – door het verloop van de tijd – vaak alweer nieuwe aanslagen voor betaling beschikbaar zijn. Dit leidt dan tot een opeenstapeling van belastingschulden wat ongewenst is.

De landelijke wetgever heeft er daarom voor gekozen om het aantal procedures bij het verlenen van kwijtschelding te beperken tot twee. De invordering van belastingaanslagen is er immers gebaat als er snel duidelijkheid is over het wel of niet hoeven betalen van een belastingaanslag. Hierdoor streven we er naar om op ieder verzoek zo snel mogelijk een besluit te nemen.

1.5. Wanneer wordt geen kwijtschelding verleend?
Een belastingschuldige komt voor kwijtschelding in aanmerking als hij of zij niet beschikt over vermogen of betalingscapaciteit die de kwijtschelding in de weg staat. Daarbij kunnen ook

situaties aanwezig zijn waarbij het verlenen van kwijtschelding toch achterwege blijft en een verzoek om kwijtschelding moet worden afgewezen. Zulke situaties worden het hebben van één of meer afwijzingsgronden genoemd. Een veelvoorkomend voorbeeld daarvan is het bij de indiening van een verzoek niet verstrekken van bepaalde informatie, bijvoorbeeld over inkomen of toeslagen, ook niet na herhaalde verzoeken daartoe. Door het ontbreken van deze informatie is het niet mogelijk om een juiste beslissing te nemen.

Bij ieder kwijtscheldingsverzoek moet aan het begin van de procedure al worden beoordeeld of dergelijke afwijzingsgronden aanwezig zijn. Als dit het geval is blijft een inhoudelijke beoordeling van het verzoek of van het administratief beroep achterwege. Dit is geregeld in artikel 8 van de Uitvoeringsregeling.

2 Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 Het verlenen van kwijtschelding
In artikel 1 van de verordening is geregeld voor welke belastingsoorten kwijtschelding wordt verleend, als een belastingschuldige niet anders dan met buitengewoon bezwaar de aanslag kan betalen.

In de gemeente Staphorst kan door de invorderingsambtenaar kwijtschelding worden verleend voor de volgende belastingsoorten:

- afvalstoffenheffing, zowel voor het vastrechttarief als voor het tarief per lediging;
- rioolheffing;
- onroerendezaakbelastingen (alleen voor het tarief eigenarenbelasting voor woningen).

Van de andere in de gemeente Staphorst geheven belastingsoorten wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 2 Beperkte kwijtschelding
De mogelijkheid bestaat om voor bepaalde belastingsoorten kwijtschelding te verlenen van slechts een gedeelte van de aanslag of van een tarief. In de gemeente Staphorst is dit het geval bij de afvalstoffenheffing. Bij de afvalstoffenheffing dat wordt geheven naar het aantal ledigingen, wordt het verlenen van kwijtschelding beperkt tot maximaal zes ledigingen van 240 liter per jaar. Deze beperking is in dit artikel geregeld.

Artikel 3 Berekeningswijze kosten van bestaan

Eerste lid
In de Uitvoeringsregeling worden de kosten van bestaan vastgesteld op 90% van de bijstandsnorm. Gemeenten mogen op grond van artikel 255 van de Gemeentewet dit percentage hoger vaststellen. Gemeenten mogen dit percentage niet hoger vaststellen dan maximaal 100% van de bijstandsnorm. In de gemeente Staphorst is voor dit maximaal toegestane percentage gekozen.

Tweede lid
In artikel 7a van de Algemene Ouderdomswet is geregeld dat de gemeenteraad kan bepalen dat voor de berekening van de kosten van bestaan voor pensioengerechtigden niet wordt uitgegaan van de bijstandsnorm, maar van het netto AOW-bedrag. Van die mogelijkheid wordt ook in de gemeente Staphorst gebruikgemaakt. Het tweede lid voorziet daarin. Hiermee wordt voorkomen

dat pensioengerechtigden minder aanspraak kunnen maken op kwijtschelding van gemeentelijke belastingen.

Artikel 4 Netto kosten kinderopvang

Eigen bijdrage kinderopvang
De gemeenteraad mag besluiten om bij het verlenen van kwijtschelding rekening te houden met de te maken netto-kosten van kinderopvang. Dit is geregeld in artikel 28, derde lid, van de Uitvoeringsregeling. Deze kosten worden dan aangemerkt als uitgaven als bedoeld in artikel 15 van de Uitvoeringsregeling. Deze kosten worden dan in mindering gebracht op het besteedbare inkomen. Ook in Staphorst wordt bij het verlenen van kwijtschelding rekening gehouden met de kosten van kinderopvang.

Uitgegaan wordt van netto-kosten
Bij het berekenen van de kosten voor kinderopvang wordt de ontvangen kinderopvangtoeslag in mindering gebracht op de kosten die huishoudens voor kinderopvang betalen. Men spreekt hierdoor van netto-kosten. Wordt een tegemoetkoming van de gemeente of het UWV ontvangen, dan wordt ook deze tegemoetkoming in mindering gebracht. In beide gevallen gaat het om de netto betaalde kosten van de kinderopvang, dus na aftrek van deze toeslagen of tegemoetkomingen.

Maximale uurprijs voor kinderopvang
Om de hoogte van de in aanmerking komende kosten van kinderopvang te berekenen, wordt gewerkt met een uurtarief. Om de hoogte van dit tarief te bepalen geldt een maximale uurprijs die is geregeld in artikel 4, eerste lid, van het Besluit kinderopvangtoeslag en tegemoetkomingen in kosten kinderopvang. De in dit besluit vastgestelde maximale uurprijzen worden jaarlijks geïndexeerd. Bij het verlenen van kwijtschelding worden bij de gemeente Staphorst deze maximale uurprijzen toegepast.

Artikel 5 Extra toegestane financiële middelen
In artikel 12, tweede lid, onderdeel d, van de Uitvoeringsregeling is geregeld welk bedrag aan financiële middelen bij het verlenen van kwijtschelding niet tot de bezittingen wordt gerekend. Dit worden de “vrijgelaten financiële middelen” genoemd. De aanwezigheid van deze financiële middelen belemmeren het kunnen verlenen van kwijtschelding niet. De hoogte van deze vrij te laten middelen is in dit artikellid geregeld.

In afwijking van dit artikellid kan de gemeenteraad besluiten om het bedrag aan financiële middelen dat niet mag worden meegeteld bij de berekening van het vermogen op een hoger bedrag vast te stellen. Deze verhoging mag maximaal zijn:

- voor echtparen bedraagt de verhoging maximaal € 2.000,-;
- voor een alleenstaande bedraagt de verhoging maximaal € 1.500,- (dit is 75% van het bedrag voor echtparen);
- voor een alleenstaande ouder is dit maximaal € 1.800,- (dit is 90% van het bedrag voor echtparen).

Maakt de gemeenteraad gebruik van deze mogelijkheid, dan geldt die verhoging voor alle belastingschuldigen die voor kwijtschelding in aanmerking komen. Er mogen geen groepen van belastingschuldigen van deze verhoging worden uitgezonderd.

Artikel 6 Kwijtschelding aan ondernemers
Natuurlijke personen die een bedrijf of zelfstandig beroep uitoefenen kunnen in aanmerking komen voor kwijtschelding als het gaat om de belastingaanslagen die zij als privépersoon

ontvangen. Voorwaarde is wel dat de gemeenteraad die mogelijkheid van het verlenen van kwijtschelding voor die groep heeft opengesteld, wat in de gemeente Staphorst het geval is.

Van welke aanslagen van een ondernemer worden kwijtgescholden?
Het is gemeenten niet toegestaan om kwijtschelding te verlenen van alle aanslagen die aan een ondernemer worden opgelegd. Kwijtschelding mag alleen verleend worden van aanslagen die een ondernemer voor zijn privéwoning krijgt opgelegd. Het verlenen van kwijtschelding van bijvoorbeeld een bedrijfspand kan concurrentievervalsend naar andere ondernemers uitwerken. Bij de beoordeling van een kwijtscheldingsverzoek gelden voor ondernemers dezelfde voorwaarden als die ook voor natuurlijke personen/niet-ondernemers gelden.

Het vaststellen van het inkomen van de ondernemer
Op het moment dat een ondernemer om kwijtschelding verzoekt, is het netto-besteedbare inkomen meestal nog niet in te schatten. In de praktijk wordt dit opgelost door de verzoeker te vragen te zijner tijd een inkomensverklaring van de Belastingdienst over het betrokken belastingjaar te laten overleggen. Aan de hand van de gegevens in deze verklaring wordt dan op het kwijtscheldingsverzoek beslist. In de tijd die ligt tussen indiening van het verzoek en de beslissing daarop wordt door de gemeente uitstel van betaling verleend.

Het moeten afwachten voordat een inkomensverklaring kan worden opgevraagd (eerst moeten immers de inkomensgegevens van een heel jaar bekend zijn), betekent dat er in de praktijk pas na een geruime tijd het inkomen van de ondernemer kan worden ingeschat. Hierdoor kan in de regel pas na verloop van tijd pas een beslissing op een kwijtscheldingsverzoek van een ondernemer worden genomen. Dit is ook in de gemeente Staphorst het geval.

Belastingschuldigen die hun onderneming in een rechtspersoon (bijvoorbeeld een B.V. of N.V.) hebben ondergebracht, zijn in loondienst van hun onderneming. Zij oefenen dus niet zelfstandig een bedrijf of beroep uit. Als de vermogens- en inkomenstoets het dan toelaten kan aan deze belastingschuldigen als natuurlijk persoon/niet-ondernemer kwijtschelding worden verleend.

Artikel 7 Intrekking
Op het moment van het vaststellen van de “Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen Staphorst 2026” was de voorganger uit 2023 nog van toepassing. Met het vaststellen van deze nieuwe verordening werd tegelijkertijd de oude verordening ingetrokken.

Artikel 8 Inwerkingtreding
De door de gemeenteraad vastgestelde verordening is een algemeen verbindend voorschrift. Dergelijke voorschriften moeten op grond van artikel 8 van de Bekendmakingswet op de officiële wijze bekend gemaakt worden. De bekendmaking van deze verordening gebeurt in Staphorst op dezelfde manier als bij de belastingverordeningen. De verordening treedt dan in werking met ingang van de dag die volgt op die van de bekendmaking, of als dit later is, op de dag die in de verordening zelf is genoemd.

Artikel 9 Citeertitel
Een citeertitel vereenvoudigt de verwijzing naar een bepaalde verordening. Meestal is een citeertitel korter dan de volledige naam van een verordening. In de citeertitel wordt veelal het jaartal genoemd waarvoor de verordening van toepassing is of – als deze meerdere jaren geldt - het jaar waarin deze geldig is geworden.